

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH180008
NAZWA
OBSZARU Fort Salis Soglio

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH180008	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Fort Salis Soglio

1.4. Data opracowania 2004-08	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2006-09
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2009-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-09
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 13 lipca 2022 r. w spr. soo Fort Salis Soglio (PLH180008)

Wyjaśnienia:	Zmniejszenie pow - 11.2019 r.
--------------	-------------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
22.8949

Szerokość geograficzna
49.758

2.2. Powierzchnia [ha]:
47.15

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2 Nazwa regionu

PL32	Podkarpackie
------	--------------

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
6510			2.39		G	D			
9170			36.1		G	C	C	C	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki			Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
	Nazwa					Jakość		

Grupa	Kod	naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	danych	A B C D			
						Min	Maks				C R V P		Populacja	Stan zachowania
M	1308	Barbastella barbastellus			w	88	260	i		G	B	B	C	B
M	1323	Myotis bechsteini			w	1	1	i	P	G	D			

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N16	95.88
N12	4.12
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

<p>Położenie obszaru</p> <p>Obszar pod względem fizyczno-geograficznym należy do Prowincji Karpat Wschodnich z Podkarpaciem Wschodnim, Podprowincji Podkarpacia Wschodniego, Makroregionu Płaskowyżu Sańsko-Dniestrzańskiego, Mezoregionu Płaskowyżu Chyrowskiego, natomiast według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza (2008) należy do Działu Wyżyn Południowopolskich, Krainy Opola Zachodniego, Okręgu Lubomińskiego, Podokręgu Hermanowickiego.</p> <p>Geologia i gleby</p> <p>Podłoże geologiczne zbudowane jest z trzeciorzędowych utworów fliszowych jednostki stebnickiej i nasuniętej na nią jednostki skolskiej. Skąły te tworzą naprzemienne warstwy piaskowców, mułowców i łupków o zróżnicowanych właściwościach fizycznych, w tym o różnej odporności na wietrzenie. Podłoże glebowe jest mało zróżnicowane. Zdecydowanie dominują tu gleby brunatne, głównie brunatne typowe i wylugowane. W obrębie fortyfikacji oraz alei wjazdowej występują gleby antropogeniczne, powstałe z nasypów ziemnych w trakcie budowy fortu.</p> <p>Hydrologia</p> <p>Sieć hydrologiczna, utworzona z kilku przeważnie okresowych cieków; mniej więcej stały charakter ma bezimienny ciek płynący w północno-zachodniej części obszaru. U podnóża skarpy Jaksmanickiej znajduje się niewielka podmokłość, której środkową część zajmuje bezodpływowy zbiornik wodny, powstały prawdopodobnie w efekcie dawnej eksploatacji piasku.</p>
--

Struktura krajobrazu

Obszar położony jest w północnej części pasma wzniesień między doliną Sanu na północy a doliną Wiaru na południowym - zachodzie. Taka lokalizacja wyraźnie uwidacznia obszar Fort Salis Soglio w krajobrazie. Fortyfikacje znajdując się w najwyższym punkcie, na wysokości około 285 m n.p.m, pozostają prawie całkowicie niewidoczne z większej odległości, ponieważ zarówno w ich obrębie jak i w otoczeniu znajdują się lasy i zadrzewienia, ograniczające widoczność.

Korytarze ekologiczne

Obszar jest mocno izolowany. Obejmuje polską część jedyne kompleksu leśnego w promieniu kilku kilometrów; większość kompleksu znajduje się po ukraińskiej stronie granicy.

Istniejące formy ochrony przyrody

W granicach obszaru znajduje się rezerwat przyrody „Skarpa Jaksmanicka”, utworzony dla ochrony potencjalnych miejsc gniazdowania żołą.

Uwarunkowania społeczno - gospodarcze

Kluczowe znaczenie dla obszaru mają ruiny fortyfikacji jednego z fortów Twierdzy Przemyśl. Stanowią one wartościową atrakcję, położoną na szlaku turystycznym. Fort jest dość intensywnie penetrowany oraz poddany użytkowaniu rekreacyjnemu (palenie ognisk, nielegalne biwaki). Największą powierzchnię w obszarze zajmują lasy grądowe. Ich areal pozostaje w zarządzie LP i podzielony jest na dwie wyraźne części: północną i południową. Również w obrębie fortyfikacji rozwinęły się formacje leśne i zaroślowe o podobnym charakterze. W wielu miejscach krzewy i drzewa rosną wprost w szczelinach konstrukcji betowych i ceglanych fortu. W otoczeniu obszaru znajduje się zabudowa jednorodzinna z drobnopowierzchniowymi uprawami.

4.2. Jakość i znaczenie

Siedliska przyrodnicze z Załącznika I Dyrektywy 92/43EWG 6510 Nizinne i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie łąki świeże (*Arrhenatherion elatioris*) zajmują w obszarze 2,39 ha, czyli około 4% jego całkowitej powierzchni. Większość łąk reprezentowana jest przez płaty o strukturze florystycznej zaburzonej udziałem gatunków typowych dla nitrofilnych okrajków jak podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*) czy świerząbek orzęsiony (*Chaerophyllum hirsutum*). Pojawiają się także inwazyjne gatunki kenofityczne: niecierpek himalajski (*Impatiens roylei*), trojeść amerykańska (*Asclepias syriaca*). Zarówno gatunki okrajkowe jak i neofity w wielu miejscach dominują w kompozycji gatunkowej co powoduje, że łąki te dalece odbiegają od typu syntaksonomicznego łąk świeżych. Stan zachowania większości płatów jest słaby, a sposób wykształcenia znacząco odbiega do typowej postaci siedliska co stanowi uzasadnienie do przyznania mu oceny „D” w zakresie reprezentatywności. Tym samym nie przeprowadza się dalszych ocen. 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny Siedlisko grądu subkontynentalnego (*Tilio-Carpinetum*) występuje na powierzchni 36.10 ha, czyli około 62% całkowitej powierzchni obszaru. Jednocześnie stanowi to poniżej 1% powierzchni tego siedliska w Polsce (powierzchnia względna „C”). Reprezentatywność grądów oceniono jako znaczącą (C). Niska ocena spowodowana została tu głównie zniekształceniem większości płatów wywołanym udziałem w drzewostanie gatunków obcego pochodzenia (dąb czerwony, robinia akacjowa), miejscami zubożałym runem, w znacznym stopniu zdominowanym przez robinie akacjową. Ponadto jest to niewielki kompleks leśny silnie eksplorowany, narażony na antropopresję, co może utrudniać uzyskanie typowej struktury. Siedlisko ma również relatywnie niewielki areal i nie ma istotnego znaczenia dla zachowania grądów subkontynentalnych w kontynentalnym regionie biogeograficznym. Stan zachowania określono jako średni (C) co wynika z ocen cząstkowych. Stopień zachowania struktury – średnio zachowana lub częściowo zdegradowana (III). Struktura płatów grądowych została zaburzona wprowadzeniem gatunków obcych geograficznie, co wpłynęło w niektórych miejscach także na zubożenie runa. W niektórych płatach drzewostan został odmłodzony i ujednolicony. Stopień zachowania funkcji (perspektywy zachowania struktury w przyszłości) – średnie lub niekorzystne perspektywy (III). Grądy znajdują się tu wprawdzie w przewadze na gruntach w zarządzie LP, jednak w związku z głębokim przekształceniem części płatów (dominacja robinii akacjowej) oraz silną presją antropogeniczną (kradzież drewna, wnikanie gatunków obcych) istnieje realne ryzyko niekorzystnych zmian w przyszłości. Możliwość odtworzenia – trudna lub niemożliwa (III). Biorąc pod uwagę obecny stan i sposób gospodarowania w areale grądu konieczne jest podjęcie zdecydowanych działań, prowadzących między innymi do stopniowego usunięcia gatunków obcych siedliskowo. Zabiegi takie są kosztowne i brak jest możliwości jednoznacznego określenia ich skuteczności. Ponadto działania ochronne mają na celu zwiększenie udziału martwego drewna co również jest niezwykle trudne w związku z nagminnymi kradzieżami. Podstawowym źródłem oceny stanu zachowania i powierzchni wszystkich siedlisk przyrodniczych była wykonana w 2012 roku inwentaryzacja całego obszaru Fort Salis Soglio. Gatunki z załącznika II Dyrektywy 92/43EWG 1308 *Barbastella barbastellus* Typ populacji: populacja

zimująca. Wielkość populacji: Fort Salis Soglio jest największym zimowiskiem mopka w południowo-wschodniej Polsce i obiektem kluczowym dla ochrony tego gatunku w tym regionie. Liczebność populacji mopka zimującego w forcie może sięgać maksimum 240-260 osobników, co stanowi powyżej 2%, a mniej niż 15% stanu populacji tego gatunku stwierdzonego na zimowiskach w Polsce (Godawa 1994, Gottfried 2012, Mleczek 1996, 1999, 2002, Mleczek niepubl., Piksa niepubl.). Ocena populacji: B Stan zachowania: ocena B (dobry) w tym: - stopień zachowania cech siedliska: III - 2 z pośród 3 potern zapewniają optymalne warunki hibernacji, miejsca hibernacji nietoperzy są łatwo dostępne i często penetrowane przez osoby postronne. - możliwość odtworzenia: możliwe przy średnim nakładzie środków; po zasypaniu zapory ziemnej w jednej z 3 potern możliwa jest poprawa warunków stanu siedliska, ograniczenie nadmiernej penetracji będzie możliwe po zabezpieczeniu wejść do potern. Izolacja: C (populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania). Ocena ogólna: B (dobra). 1323 *Myotis bechsteinii* Ocena populacji D. Pojedynczy zimujący osobnik tego gatunku obserwowany był tu tylko raz w 1988 roku (Godawa 1994). Do dnia dzisiejszego nie został ponownie stwierdzony (Mleczek 1996, 1999, 2002, Mleczek niepubl., Piksa niepubl.). Od 1988 kiedy obserwowano zimowanie pojedynczego osobnika tego gatunku nie stwierdzono jego obecności w okresie hibernacji i jest bardzo małe prawdopodobieństwo jego obecności w forcie, w tym okresie. Nie stwierdzono go także w okresie rojenia. Warunki mikroklimatyczne panujące w Forcie Salis Soglio w okresie hibernacji praktycznie eliminują jego obecność w ostoi – są one zbyt surowe. Występowanie tego gatunku w obszarze jest więc nieznaczące (ocena D, populacja nieistotna).

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	G05.04		b
H	B02.06		b
H	G01.02		i
H	G05		i
H	I01		i
M	F03.02.03		i
L	K01.01		i
L	K03.04		i
L	B03		i
L	B02.02		i
L	B02.04		i
L	D01.01		i
L	L05		b
L	L09		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	X	X	i

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednoczesne.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Dorociak, K., Mleczek, T., Kasprzyk, K. 2003: Nietoperze zimujące w fortach Twierdzy Przemyśl. Mat. Konf. XVII OKCh, Janów Lubelski 07-09.11.2003 r.2. Dorociak K. 2004: Nietoperze Pogórza Przemyskiego. Praca magisterska. Uniwersytet Mikołaja Kopernika we Wrocławiu. Maszynopis.3. Godawa J. 1994: Nietoperze Pogórza Przemyskiego. Biuletyn Centrum Informacji. Chiropterologicznej. 16/17: 11-14.4. Gottfried I. 2012: Mopek *Barbastella barbastellus* (1308). W: Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. GIOŚ.5. Mleczek T. (materiały niepublikowane).6. Mleczek, T. 1996. Dekada Spisu Nietoperzy '96 w Beskidzie Niskim i Pogórzu Karpackim. Prządkowiec 12: 24-25.7. Mleczek T. 1999: Dekada spisu nietoperzy w Beskidzie Niskim i na Pogórzu Karpackim w 1999 r. Jaskinie beskidzkie 2: 17-20.8. Mleczek T. 2002: Zimowe spisy nietoperzy na Pogórzu Karpackim w latach 1993-1999. Nietoperze 3: 163-170.9. Mleczek T., Baczyński P. 1999: Dekada spisu nietoperzy we wschodniej części Beskidów Zachodnich i Pogórza Karpackiego w 1998 r. Jaskinie beskidzkie 1: 15-18.10. Piksa K. (materiały niepublikowane).11. Postawa T., Gałusz W., Wołoszyn B. W., 1994: Wyniki zimowych spisów nietoperzy zebrane z pojedynczych stanowisk z różnych rejonów Polski. W: Zimowe Spisy Nietoperzy w Polsce: 1988-1922. Wyniki i ocena skuteczności (red. Wołoszyn B. W.). Publikacje CIC ISEZ PAN, Kraków. Pp: 175-185.12. Wróbel D. 2012. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Fort Salis Soglio PLH180008 w województwie podkarpackim. Rzeszów.

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL02	4.18				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL02	Skarpa Jaksmanicka	*	4.18

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Adres:	Polska Józefa Piłsudskiego 38 35-001 Rzeszów
Adres e-mail:	sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒ Tak	Nazwa: Zarządzenie nr 2/2014 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Fort Salis Soglio PLH180008 Link: https://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/legalact/2014/1008/
	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 13 listopada 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Fort Salis Soglio PLH180008 Link: https://edziennik.rzeszow.uw.gov.pl/legalact/2018/4799/
☐ Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐ Nie	

7. MAPA OBSZARU

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH180008

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

 Tak Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--